

DOI: 10.33766/2524-0323.94.211-221

УДК 347.964.1

Загоруй Л. М., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка (м. Северодонецьк, Україна)

e-mail: mila.zh61@ukt.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7374-4137>

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПРИВАТНОГО ВИКОНАВЦЯ

Статтю присвячено аналізу особливостей правового статусу приватного виконавця. Автором обґрунтовується теза про те, що приватний виконавець при здійсненні повноважень може застосовувати заходи державного примусового характеру, тобто має право діяти як службова особа, яка надає публічні послуги. Також приватний виконавець може здійснювати організаційно-розпорядчу діяльність, а по відношенню до помічника – виконує організаційно-розпорядчі обов'язки. Водночас, приватний виконавець – це самофінансована особа, самостійно організовує свій офіс, наймає помічника і власним коштом оплачує його працю. Отже, припускається, що є підстави говорити про подвійний статус приватного виконавця. На основі такого підходу зроблені деякі пропозиції стосовно змін чинного законодавства.

Ключові слова: приватний виконавець, державний виконавець, виконавче провадження, правовий статус, примусове виконання, службова особа.

Постановка проблеми. Інститут виконавчого провадження перебуває в центрі уваги науковців, практиків, оскільки період судового розгляду цивільної справи, у контексті п.1 ст. 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини, закінчується моментом виконання судового рішення. За часи незалежної України цей інститут зазнав послідовного удосконалення. Так з 2016 року розширився суб'єктний склад виконавців шляхом введення приватних виконавців. Основне їх завдання – це своєчасне, повне і неупереджене виконання рішень, примусове виконання яких передбачено законом. Це позитивно позначилось на питаннях примусового виконання рішень суду, оскільки запроваджено легальні шляхи мотивації ефективної діяльності приватних виконавців. Збільшилась кількість виконаних рішень, оперативність виконання та достатньо швидке відновлення порушених справ тощо. З урахуванням цього дослідження правового статусу приватного виконавця, а саме його особливостей, є актуальним, адже умови для реалізації повноважень створюються шляхом надання виконавцю правового статусу з певним переліком нормативно закріплених елементів. У цілому це динамічний процес, який привертає увагу науковців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У юридичній літературі окремим питанням правового статусу приватних виконавців приділяли увагу В. В. Васильєва, Л. Ю. Сайко, У. Б. Воробель, А. В. Солонар, С. В. Уварова, Л. В. Крушова, І. І. Зуєва, І. В. Зозуля, А. М. Авторгов, П. В. Макушев, С. Я. Фурса, Є. М. Гришко та

інші. Зокрема, авторами досліджувались питання щодо правового змісту діяльності приватних виконавців, їхня роль і місце в системі примусового виконання, переваги та недоліки запровадження інституту приватних виконавців, питання щодо адміністративно-правового статусу виконавців, а також їхній статус як суб'єкта виконавчого процесу. Утім, незважаючи на наявні наукові здобутки, дослідження особливостей правового статусу приватного виконавця майже немає, що підтверджує актуальність обраної теми та її практичне значення в площині удосконалення законодавства.

Формулювання цілей. Метою статті є загальна характеристика особливостей правового статусу приватного виконавця та пошук шляхів його удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Виконання судового рішення є невід'ємною складовою судового процесу – це його завершальна стадія, оскільки невиконання чи несвочасне виконання судового рішення фактично є порушенням права на справедливий суд та ставить під сумнів «... здійснення справжнього правосуддя і забезпечення його кінцевої мети – захисту прав людини» [1, с. 25, 140]. У разі примусового виконання стягувач має можливість звернутися до Державної виконавчої служби або до приватного виконавця у передбачених законом випадках. Законом України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» (далі – Закон № 1403-VIII) впроваджено інститут приватних виконавців [2]. У такий спосіб законодавець перезавантажив систему примусового виконання, у тому числі й на основі принципу диспозитивності виконавчого провадження. Постає питання: наскільки повно і досконало виписана юридична процедура примусового виконання рішення, у якій передбачено інститут приватних виконавців? З урахуванням змісту закону деякі положення щодо приватних виконавців, на наш погляд, потребують уточнення або доповнення. Так фахівцями зазначено, що назва «приватний виконавець» не зовсім вдала та не відображає суті запровадженого інституту [3] або некоректна, оскільки «... в системі примусового виконання незалежно від того, рішення виконує державний службовець чи самофінансована особа, немає нічого приватного...» [4]. На думку А. Волкова, виконавець за визначенням не може бути приватним, через те що держава делегує цим особам функцію з примусового виконання судових рішень і для цього наділяє їх владними повноваженнями з розпорядження чужим майном (майном боржників) без волевиявлення власника [5]. Такий підхід є слушним і знаходить підтримку науковців [6, с. 116]. Однак, вважаємо, що слово «приватний» лише підкреслює, що внутрішня організація робочого місця, матеріальне забезпечення діяльності здійснюється виконавцем за власні кошти, це самофінансована особа, на відміну від державного виконавця. Варто зазначити, що примусове виконання – це особливий вид діяльності, яка не залежить від суб'єктного складу, тому поділ виконавців на державних та приватних обумовлений не характером їхніх обов'язків (вони майже однакові), а певними особливостями внутрішньої організації та матеріального забезпечення роботи.

На відміну від державного виконавця, приватний виконавець не є державним службовцем, але він надає публічні послуги. На підставі цього він прирівнюється до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», і на нього поширюється дія вказаного закону. Отже, є підстави виокремити таку ознаку правового статусу приватного виконавця, як наділення його певними владними повноваженнями для примусового виконання, зокрема, він має право арештовувати кошти та майно, описувати його, вилучати, реалізовувати тощо. Таким чином, сама процедура стягнення єдина як для державних, так і для приватних виконавців, хоча системи виконання судових рішень не є рівнозначними та замінними, про що зазначено в постанові Великої Палати Верховного Суду від 05.12.2018 р. у справі № 904/7326/17 [7].

Вимоги приватного виконавця обов'язкові для всіх юридичних та фізичних осіб. Водночас сфера його діяльності обмежена приватно-правовими вимогами, оскільки вони не можуть виконувати рішення стосовно боржників з державною та комунальною формами власності, рішення щодо дітей, а також рішення про вселення та виселення, не мають право виконувати рішення, за якими стягувачем є держава, а також рішення адміністративних судів та рішення Європейського суду з прав людини тощо (ч.2 ст. 5 Закону України «Про виконавче провадження» (далі – Закон № 1404-VIII) [8]).

На відміну від державного виконавця, приватний самостійно, своїм коштом здійснює організаційне та матеріальне-технічне забезпечення. У нього відсутня оплата послуг з державного бюджету, натомість він має право на винагороду, яка складається з двох видів:

а) основна, встановлюється Кабінетом Міністрів України, стягується з боржника та не може бути змінена за домовленістю;

б) додаткова (встановлюється угодою між виконавцем та стягувачем), тобто це авансування витрат виконавчої провадження та додаткова винагорода. Розмір та види витрат формує Міністерство юстиції України. Приватний виконавець визначає розмір витрат виконавчого провадження на підставі документів про закупівлю (придбання) відповідних товарів і послуг (п.7, розділ II Наказу Міністерства юстиції України від 29.09.2016 № 2830/5 «Про встановлення видів та розмірів витрат виконавчого провадження», затверджений в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2016 р. за № 1300/29430) [9]. Ці витрати дозволено стягувати з боржника. Можуть бути й додаткові витрати, крім тих, що визначені Мін'юстом України. Їх стягування з боржника не допускається.

Вважаємо, що для стягувача, який має невеликий дохід або перебуває у скрутному матеріальному становищі тощо, підхід законодавця щодо додаткових витрат може бути перешкодою звернення до приватного виконавця і він буде змушений іти до державного виконавця. Таким чином, з одного боку, запровадження інституту приватних виконавців спрямовано на забезпечення дієвості принципу верховенства права (у частині виконання судових рішень), удосконалення механізму примусового виконання рішень суду, захист прав та інтересів зацікавлених

осіб. З іншого боку, можливе обмеження доступу з урахуванням матеріального положення стягувача, оскільки приватні виконавці фактично не приймають виконавчі документи без попереднього авансування витрат на канцелярію, поштові відправлення тощо. Розмір авансування в кожного виконавця різний. Потрібно шукати шляхи розв'язання цієї проблеми, можливо, на основі принципу розумності, пропорційності та недопущення отримання вигоди від недобросовісної поведінки виконавця, а, можливо, витрати, що пов'язані з роботою приватного виконавця, вважати судовими та погашати за рахунок коштів боржника. Одночасно на означене питання можна подивитися з інших позицій. Звернення до приватного виконавця забезпечує стягувача правом користуватися певними гарантіями та можливостями, зокрема, на підставі договору з виконавцем встановити інший розмір додаткової винагороди чи авансового внеску, своєчасного покриття витрат, пов'язаних зі здійсненням виконавчих дій. У такий спосіб законом передбачена правомірна мотивація для приватного виконавця, яка неможлива в разі здійснення виконавчих дій органами державної виконавчої служби [7]. У будь-якому випадку доцільно пам'ятати про рекомендації, зроблені у Висновку № 13 (2010) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо ролі суддів у виконанні судових рішень (м. Страсбург, 19 листопада 2010 року), зокрема, якщо для сторони у справі необхідно, щоб рішення було виконане, ініціювати процедуру його виконання має бути легко. Слід уникати будь-яких перешкод для цього, наприклад, надмірних витрат [10].

Правовий статус приватного виконавця підкреслюють також і такі ознаки, як:

- наявність офісу (який повинен відповідати певним вимогам з метою забезпечення належних умов діяльності приватного виконавця, прийому відвідувачів, зберігання документів, печаток, штампів, товарно-матеріальних цінностей та архіву приватного виконавця, збереження професійної таємниці, захищення від несанкціонованого проникнення);

- професійний рівень приватного виконавця (вимоги щодо віку, професійної освіти, стажу роботи, після отримання диплому тощо – ч.1 ст. 18 Закону № 1403-VIII). Слід звернути увагу на те, що як для державних, так і для приватних виконавців встановлені певні обмеження:

- а) щодо доступу до професії, тобто визначено перелік осіб, які не можуть бути приватними виконавцями (ч.2 ст. 18 Закону № 1403-VIII);

- б) під час здійснення діяльності виконавець не може займатися іншою оплачуваною (звичайно, є винятки) або підприємницькою діяльністю;

- здійснення незалежної професійної діяльності, шляхом надання публічних послуг та право на помічника, який буде працювати в межах трудового договору (контракту).

У цілому подібний вид організації роботи приватного виконавця дуже схожий на приватну підприємницьку діяльність, проте не є тотожним, окрім обов'язку сплачувати податки. До того ж, як зазначають фахівці, і це правильно, у діяльності виконавців не має бути жодних ознак підприємницької діяльності, щодо свободи договору, ціноутворення тощо [4].

Приватний виконавець несе юридичну відповідальність за рішення, дії чи бездіяльність та завдану шкоду третій особі. Системний аналіз норм Закону 1403-VIII свідчить про те, що ця відповідальність має подвійний характер. З одного боку, відповідальність за правопорушення, яке скоєно особисто, а з іншого – відповідальність за дії помічника «... під час вчинення виконавчих дій, у тому числі за шкоду, завдану діями помічника сторонам виконавчого провадження і третім особам» (ч.1 ст. 29 Закону №1403-VIII) [2]. Вважаємо, що відшкодувавши шкоду, завдану іншій особі, приватний виконавець має право зворотної вимоги (регресу) до винної особи (помічника). На підставі цього варто доповнити ч.1 ст. 29 Закону № 1403-VIII правом зворотної вимоги до винної особи в розмірі виплаченого відшкодування, якщо інший розмір не встановлений законом. У такому форматі запропоноване доповнення кореспондується зі змістом ст. 1172 ЦК України (відшкодування фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником під час виконання ним своїх трудових (службових) обов'язків) та ч.1 ст. 1191 ЦК України (право зворотної вимоги до винної особи).

Приватний виконавець, що вчинив злочин, цивільне або адміністративне правопорушення, притягується до відповідальності на загальних підставах або до дисциплінарної відповідальності за дисциплінарний проступок. За завдану шкоду він відповідає в повному обсязі (ст. 1166 ЦК України). Гарантією забезпечення виконання відшкодування шкоди є обов'язковість до початку здійснення діяльності застрахувати свою цивільно-правову відповідальність перед третіми особами (ч.1 ст. 24 Закону № 1403-VIII).

Таким чином, законодавець встановив, що приватний виконавець має правовий статус, до елементів якого належать: правосуб'єктність (виникає з початку діяльності, тобто з дня внесення інформації до Єдиного реєстру приватних виконавців України); компетенція (проявляється через функції й права та обов'язки, які викликають у зв'язку з реалізацією владних повноважень щодо примусового виконання рішення суду); юридична відповідальність.

Відповідно до ч.2 ст. 16 Закону №1403-VIII, приватний виконавець – це суб'єкт незалежної професійної діяльності. На наш погляд, це положення сформульовано не чітко (з урахуванням примусового характеру діяльності), але такий підхід законодавець вже використовував щодо приватного нотаріуса, зокрема, у ч.1 ст. 3 Закону України «Про нотаріат» зазначено, що він «... здійснює ... незалежну професійну нотаріальну діяльність» [11]. Припускаємо, що статус приватного виконавця потребує уточнення. На підставі проведеного дослідження можна зауважити, що в роботі приватного виконавця є два важливих аспекти. По-перше, він не отримує заробітної плати (самофінансована особа), самостійно організовує свій офіс, не перебуває в штаті державного апарату, наймає помічника та за власні кошти оплачує його працю. По-друге, він наділений державою частиною владних повноважень для примусового виконання рішення суду в межах виконавчого округу. При здійсненні повноважень приватний виконавець може застосовувати заходи державного примусового, тобто має право діяти як службова особа. З урахуванням цього, думаємо, що є підстави говорити про подвійний статус приватного виконавця, який

обумовлює можливість віднести його до особи, яка діє як службова особа, незалежно від того, чи перебуває на державній службі, чи ні. Через те виникає необхідність тлумачення поняття «службова особа». Відразу зазначимо, що існує проблема його застосування, як у змісті нормативно-правових актів, так і на доктринальному рівні. У нормативно-правових актах поняття «службова особа» та «посадова особа» використовуються як тотожні, наприклад, Закон України «Про Службу безпеки України» від 25 березня 1992 року № 2229-ХП [12], або як різні – це Закон України «Про діяльність Державної кримінально-виконавчої служби» від 23 червня 2005 року № 2713-IV [13], Цивільний кодекс України (ст. 1174) тощо. Але для з'ясування підстав віднесення особи до категорії службових осіб ми будемо керуватися відповідним законодавством, що регулює певні відносини, і про це написано в листі Міністерства юстиції України від 18.10.2013 р. № 610-0-2-13/7.2 [14]. Так Кримінальний кодекс України (далі – КК) оперує поняттям «службова особа». Згідно зі ст. 18 КК, службовими особами, визнаються, у тому числі, особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальними повноваженнями здійснюють функції представників влади, а також виконують організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції за спеціальним повноваженням, якими особа наділяється законом. Ми звернули увагу тільки на ту частину ст. 18 КК, яка нас цікавить у зв'язку з дослідженням.

Для того щоб зрозуміти, що доцільно вважати організаційно-розпорядчими чи адміністративно-господарськими обов'язками, варто апелювати до постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про хабарництво» від 26.04.2002 р. № 5 (далі – постанова Пленуму) [15]. У постанові роз'яснюється, по-перше, що працівники підприємств, установ, організацій, що виконують професійні (адвокат, лікар, вчитель тощо) ... функції, можуть визнаватися службовими особами лише за умови, що водночас із цими функціями вони виконують організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські обов'язки (п.1 постанови Пленуму). Отже, перелік не є вичерпним, оскільки в перерахуванні професій (адвокат, лікар, вчитель ...) використовується слово «тощо». На підставі такого широкого підходу, його можна доповнити словами «приватний виконавець». По-друге, у постанові Пленуму зазначено, що організаційно-розпорядчі обов'язки – це обов'язки по здійсненню керівництва ... виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форми власності [15]. У нашому випадку приватний виконавець має право приймати на роботу помічника, оплачувати його роботу. Отже, ми можемо припустити, що по відношенню до помічника приватний виконавець здійснює організаційно-розпорядчі обов'язки, з одночасним виконанням професійної діяльності публічного характеру. Окрім цього, фахівці, досліджуючи адміністративно-правовий статус органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів, використовують термін «організаційно-розпорядча діяльність» приватних виконавців [16, с. 120], яка пов'язана:

а) з реалізацією прав виконавця (змінювати виконавчий округ за умови відсутності незакінчених виконавчих проваджень) (ст. 25 Закону № 1403-VIII); залучати працівників поліції для сприяння у вчиненні ним виконавчих дій (ст. 27 Закону № 1403-VIII);

б) з виконанням обов'язків щодо прийняття виконавчих документів, місце виконання яких знаходиться у межах Автономної Республіки Крим, області або міста Києва чи Севастополя, у яких розташований його виконавчий округ (ст. 25 Закону № 1403-VIII); укласти договір страхування цивільно-правової відповідальності тощо (ст. 24 Закону № 1403-VIII).

Така думка є слушною, оскільки вказані права та обов'язки реалізуються не з виконанням судових рішень та рішень інших органів, а з організаційно-розпорядчою діяльністю приватних виконавців [16, с. 120, 123].

У сукупності наші міркування призводять до висновку про наявність підстав вважати приватного виконавця особою, яка діє як службова особа під час примусового виконання рішень. Це особливність його правового статусу, котра вимальовується з урахуванням чинного законодавства. Переваги такого розуміння вбачаються, наприклад, у наступному. З'являється перспектива підвищення ефективності системи захисту приватних виконавців, оскільки в разі погрози або насильства, стає можливим застосовувати кримінальну відповідальність, яка спрямована на захист саме службової особи. Але питання захисту приватних виконавців, це окрема тема дослідження, у даній статті вона не аналізується. Окрім вищезазначеного, вказаний підхід сприяє доповненню конструкції цивільно-правової відповідальності приватного виконавця за такою логікою. Приватний виконавець, який під час примусового виконання рішень діє як службова особа, може своїми рішеннями, діями чи бездіяльністю завдати шкоду фізичній або юридичній особі. Завдана шкода відшкодовується незалежно від вини цієї особи, тобто йдеться про підвищену відповідальність, яка передбачена для посадових та службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень у ч.1 ст. 1174 ЦК України.

З урахуванням наших аргументів, пропонуємо доповнити ст. 1174 ЦК України частиною 2 в такій редакції: «Шкода, завдана фізичній або юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю приватним виконавцем, який діє як службова особа під час примусового виконання рішень, відшкодовується особисто, незалежно від вини цієї особи». Водночас можна доповнити ч.2 ст. 16 Закону № 1403-VIII, сформулювавши її у наступній редакції: «2. Приватний виконавець є суб'єктом незалежної професійної діяльності. Під час примусового виконання рішень він діє як службова особа».

Висновки. Враховуючись викладені вище аргументи, припускаємо відступ від положень чинного законодавства щодо правового статусу приватного виконавця, шляхом його уточнення нормативного закріплення. Обґрунтовується, що в діяльності приватного виконавця є два важливих аспекти. Він самофінансована особа, самостійно організовує свій офіс, не перебуває в штаті державного апарату, наймає помічників, організовує роботу та за власні кошти винагороджує його працю. Водночас, він наділений державною частиною владних повноважень для примусового виконання рішень. При здійсненні повноважень приватний виконавець має право застосовувати заходи державного примусового, тобто може діяти як службова особа, яка надає публічні послуги.

Вважаємо, що є підстави говорити про подвійний статус приватного виконавця, який обумовлює можливість віднести його до особи, яка під час примусового

виконання рішень діє як службова особа. З урахуванням зазначеного, можна рухатись, щонайменше, у двох напрямках. По-перше, це посилення безпеки під час реалізації професійних повноважень під загрозою притягнення винних до кримінальної відповідальності. По-друге, удосконалення юридичної відповідальності приватного виконавця шляхом доповнення конструкції цивільно-правової відповідальності в сторону її підвищення в межах ст. 1174 ЦК України, а сукупно – це забезпечення дієвості ефективного виконання судових рішень як однієї з вимог верховенства права.

Загалом обраний нами ракурс аналізу правового статусу приватного виконавця підкреслює його особливий характер, утім, це питання ще потребує подальшого вивчення.

Використані джерела:

1. Мірило верховенства права (правовладдя) національного рівня: практика України (Rule of law Checklist at national level: case of Ukraine) / за заг. ред. М. Козюбри, упорядники та автори коментарів: В. Венгер, А. Засць, Є. Зверев, М. Козюбра, Ю. Матвєєва, О. Цельєв; Центр дослідження проблем верховенства права та його втілення в національну практику України Національного університету «Києво-Могилянська академія». Київ, 2020. 144 с.

2. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII. *Верховна Рада України*. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text>. (дата звернення: 03.03.2021).

3. Точки дотику. Виконавче провадження в світлі своєї інтеграції. *Юридична газета online*. URL : <https://yur-gazeta.com>. (дата звернення: 08.03.2021).

4. Авторгов А. «Частность» присяжных исполнителей будет лишь в способе финансирования. URL : http://jurliga.ligazakon.ua/blogs_article/417.htm. (дата звернення: 08.03.2021).

5. Волков А. Статус виконавця має бути єдиним, без поділу на державного чи приватного. *Юридична газета online*. URL : <https://yur-gazeta.com>. (дата звернення: 08.03.2021).

6. Крушнова Л. Правовий статус приватних виконавців у системі виконавчого провадження. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. № 4 (16). С. 114–119. URL : <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/4-2017/krushnova.pdf>. (дата звернення: 08.03.2021).

7. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 05.12.2018 р. у справі № 904/7326/17. LIGA 360. URL : <https://verdictum.ligazakon.net/document/78534731>. (дата звернення: 12.03.2021).

8. Про виконавче провадження: Закону України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. *Верховна Рада України*. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>. (дата звернення: 16.03.2021).

9. Про встановлення видів та розмірів витрат виконавчого провадження : Наказ Міністерства юстиції України від 29.09.2016 № 2830/5. *Верховна Рада України*. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1300-16#Text>. (дата звернення: 06.03.2021).

10. Висновок N13 (2010) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо ролі суддів у виконанні судових рішень (м. Страсбург, 19 листопада 2010 року). *Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства*. Київ, 2015. С. 438–450. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/MU10276>. (дата звернення: 12.03.2021).

11. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року № 3425-ХІІ. *Верховна Рада України*. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>. (дата звернення: 11.03.2021).

12. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 року № 2229-ХІІ. *Верховна Рада України*. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>. (дата звернення: 16.03.2021).

13. Про діяльність Державної кримінально-виконавчої служби: Закон України від 23 червня 2005 року № 2713-ІV. *Верховна Рада України*. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15?find=1&text>. (дата звернення: 16.03.2021).

14. Щодо тлумачення понять «службова особа» і «посадова особа», що викорис товуються в чинному законодавстві України: Лист Міністерства юстиції України від 18.10.2013 р. №610-0-2-13/7.2. URL : <https://online.dtki.ua/Book/%C2%AB%D0%94%D0%9A%C2%BB%20%E2%84%9631-2014.epub/navPoint-39>. (дата звернення: 10.03.2021).

15. Про судову практику у справах про хабарництво: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 5. *Верховна Рада України*. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02#Text>. (дата звернення: 11.03.2021).

16. Гришко О. М. Адміністративно-правовий статус органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ; 2018. 270 с. URL : https://dndi.mvs.gov.ua/files/pdf_dissertation_Grishko_O_M.pdf. (дата звернення: 15.03.2021).

References:

1. Mirilo verhovenstva prava (pravovladdya) nacionalnogo rivnya: praktika Ukrayini (Rule of law Checklist at national level: case of Ukraine) (2020) / M. Kozyubrф, uporyadniki ta avtori komentariv: V. Venger, A. Zayec, Ye. Zvyeryev, M. Kozyubra, Yu. Matvyeyeva, O. Celyev; Centr doslidzhennya problem verhovenstva prava ta jogo vtilyennya v nacionalnu praktiku Ukrayini Nacionalnogo universitetu «Kiyevno-Mogilyanska akademiya». Kyiv. [in Ukrainian].

2. Pro organi ta osib, yaki zdijnsnyuyut primusove vikonannya sudovih rishen i rishen inshih organiv : Zakon Ukrayini vid 2 chervnya 2016 roku № 1403-VIII. (2016) *Verhovna Rada Ukrayini - Verkhovna Rada of Ukraine*. Zakonodavstvo Ukrayini. N. p. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text>. [in Ukrainian].

3. Tochki dotiku. Vikonavche provadzheniya v svitli yevvointegratsiyi. *Yuridichna gazeta online - Legal newspaper online*. N. p. N. d. URL: <https://yur-gazeta.com>. [in Ukrainian].

4. Avtorgov A. «Chastnost» prisyazhnyh ispolnitelej budet lish v sposobe finan sirovaniya. URL : http://jurliga.ligazakon.ua/blogs_article/417.htm. [in Ukrainian].

5. Volkov, A. (N. d.) Status vikonavcyia maye buti yedinim, bez podilu na derzhavnogo chi privatnogo. *Yuridichna gazeta online - Legal newspaper online*. URL : <https://yur-gazeta.com>. [in Ukrainian].

6. Krupnova, L. (2017) Pravovij status privatnih vikonavciv u sistemi vikonavchogo provadzheniya. *Naukovij chasopis Nacionalnoyi akademiyi prokuraturi Ukrayini - Scientific journal of the National Academy of the Prosecutor's Office of Ukraine*, 4(16), 114–119. URL : <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/4-2017/krupnova.pdf>. [in Ukrainian].

7. Postanova Velikoyi Palati Verhovnogo Sudu vid 05.12.2018 r. u spravi № 904/ 7326/17. LIGA 360. (2018) N. p. URL : <https://verdictum.ligazakon.net/document/78534731>. [in Ukrainian].

8. Pro vikonavche provadzheniya: Zakonu Ukrayini vid 2 chervnya 2016 roku № 1404-VIII. (2016) N. p. *Verhovna Rada Ukrayini*. Zakonodavstvo Ukrayini. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>. [in Ukrainian].

9. Pro vstanovlennya vidiv ta rozmiriv vitrat vikonavchogo provadzhennya : Nakaz Ministerstva yustitsiyi Ukrayini vid 29.09.2016 № 2830/5. (2016) *Verhovna Rada Ukrayini - Verkhovna Rada of Ukraine*. Zakonodavstvo Ukrayini. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1300-16#Text>. [in Ukrainian].

10. Visnovok N13 (2010) Konsultativnoyi radi yevropejskih suddiv do uvagi Komitetu Ministriv Radi Yevropi shodo roli suddiv u vikonanni sudovih rishen (m. Strasburg, 19 listopada 2010 roku). *Yevropejski ta mizhnarodni standarti u sferi sudochinstva - European and international standards in the field of justice*, 438–450. Kyiv, 2015. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/MU10276>. [in Ukrainian].

11. Pro notariat: Zakon Ukrayini vid 2 veresnya 1993 roku № 3425-XII. (1993) N. p. *Verhovna Rada Ukrayini - Verkhovna Rada of Ukraine*. Zakonodavstvo Ukrayini. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>. [in Ukrainian].

12. Pro Sluzhbu bezpeki Ukrayini: Zakon Ukrayini vid 25 bereznya 1992 roku № 2229-XII. (1992) N. p. *Verhovna Rada Ukrayini - Verkhovna Rada of Ukraine*. Zakonodavstvo Ukrayini. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>. [in Ukrainian].

13. Pro diyalnist Derzhavnoyi kriminalno-vikonavchoyi sluzhbi: Zakon Ukrayini vid 23 chervnya 2005 roku № 2713-IV. (2005) N. p. *Verhovna Rada Ukrayini - Verkhovna Rada of Ukraine*. Zakonodavstvo Ukrayini. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15?find=1&text>. [in Ukrainian].

14. Shodo tlumachennya ponyat «sluzhbova osoba» i «posadova osoba», sho vikori stovuyutsya v chinnomu zakonodavstvi Ukrayini: List Ministerstva yustitsiyi Ukrayini vid 18.10.2013 r. № 610-0-2-13/7.2. (2013) N. p. URL : <https://online.dtkk.ua/Book/%C2%AB%D0%94%D0%9A%C2%BB%20%E2%84%9631-2014.epub/navPoint-39>. [in Ukrainian].

15. Pro sudovu praktiku u spravah pro habarnictvo: postanova Plenumu Verhovnogo Sudu Ukrayini vid 26.04.2002 r. № 5. (2002) N. p. *Verhovna Rada Ukrayini - Verkhovna Rada of Ukraine*. Zakonodavstvo Ukrayini. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02#Text>. [in Ukrainian].

16. Grishko, O. M. (2018) Administrativno-pravovij status organiv ta osib, yaki zdijnsnyuyut primusove vikonannya sudovih rishen i rishen inshih organiv. *Candidate's thesis*. Kyiv; 2018. URL : https://dndi.mvs.gov.ua/files/pdf/dissertation_Grishko_O_M.pdf. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії 22.03.2021

Загоруй Л. Н., кандидат юридических наук, доцент, доцент кафедри
государственно-правовых дисциплин Луганского государственного университета
внутренних дел имени Э. А. Дидоренко (г. Северодонецк, Украина)

ОСОБЕННОСТИ ПРАВОВОГО СТАТУСА ЧАСТНОГО ИСПОЛНИТЕЛЯ

Статья посвящена анализу особенностей правового статуса частного исполнителя. Автором обосновывается тезис о том, что частный исполнитель при осуществлении полномочий вправе применять меры государственного принудительного характера, то есть имеет право действовать как должностное лицо, которое предоставляет публичные услуги. Также частный исполнитель вправе осуществлять организационно-распорядительную деятельность, а по отношению к помощнику – выполнять организационно-распорядительные обязанности. Во то же время, частный исполнитель – это самофинансируемое лицо, которое самостоятельно организывает свой офис, нанимает помощника и за свой счет оплачивает его работу.

Итак, предполагается, что есть основания говорить о двойном статусе частного исполнителя, поэтому на основании такого подхода сделаны некоторые предложения относительно изменений действующего законодательства.

Ключевые слова: частный исполнитель, государственный исполнитель, исполнительное производство, правовой статус, принудительное исполнение, должностное лицо.

Zagoruy L., Candidate of Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of State Law Disciplines of the Lugansk State University of Internal Affairs named after E. Didorenko (Sievierodonetsk, Ukraine)

FEATURES OF LEGAL STATUS PRIVATE PERFORMER

The article is devoted to the analysis of peculiarities of the legal status of a private executor. The institute of executive proceedings is in the center of attention of scientists, practitioners as the period of judicial review of a civil case, in the context of paragraph 1 of Art. 6 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, ends with the execution of judgment. During the time of the independent Ukraine, this institution has undergone consistent improvement. Thus, since 2016, the subjective composition of performers has expanded through the introduction of private executors. This had a positive effect on the issues of enforcing execution of judgement as legal ways of motivating the effective activity of private executors and efficiency of its execution had been introduced.

The author substantiates the thesis that a private executor in the execution of his powers has the right to apply measures of state enforcing nature that is he has the right to act as an official who provides public services. A private executor has also the right to carry out organizational and administrative activities and in relation to the assistant - performs organizational and administrative duties. At the same time, a private executor is a self-financed person, organizes his office independently, hires an assistant and pays for his work at his own expense. Thus, it is assumed that there is reason to talk about the dual status of a private executor who conditions the possibility of attributing him to a person who acts as an official during the enforcing execution of judgement. According to this fact, one can move in at least two directions. Firstly, it is strengthening the security during realization of professional powers under the threat of criminal liability. Secondly, it is improving legal liability of the private executor by supplementing the construction of civil-legal liability in the direction of its increase, and collectively - it is ensuring the effectiveness of effective execution of judgement as one of the requirements of the rule of law. In general, chosen by us perspective analysis of the legal status of a private executor emphasizes his special nature, however, this issue needs further study.

Keywords: private executor, state executor, executive proceedings, legal status, enforcement, official.